

Хармонизацията на счетоводните системи при прилагането на НСС и МСФО. Развитие и изисквания при прилагането на двете системи

Ангел Петров*

Резюме: Стандартизацията в счетоводството е свързана с установяване на строги унифицирани правила и фундаментални принципи, за постигане на уеднаквяване, както на текущото счетоводно отчитане, така и на използвания начин на представяне на счетоводна информация за финансовото състояние на предприятията. Промяна в счетоводното законодателство в страната се извършва с приемането на нов Закон за счетоводството през 2016 г., в който частта, свързана с приложимата счетоводна база, се хармонизира с изискванията на правните норми на ЕС, като изрично се уточнява, че в счетоводната база в страната ни са НСС, като са определени предприятията, които следва да съставят финансовите си отчети при прилагане на МСС/МСФО. Изборът на счетоводна база оказва непосредствено влияние върху информацията в годишните финансови отчети, която се използва за управленски решения или от външни лица. Поради различните модели, заложиени в НСС и МСС/МСФО, са налице различия в

оценъчните бази, което поражда необходимост от хармонизиране на счетоводните системи.

Ключови думи: счетоводни стандарти, хармонизация, счетоводни системи.

JEL: M41.

Въведение

Счетоводната система предоставя значителна част от информацията на управляващите предприятия, необходима за вземане на обосновани решения. Процесът на регулиране на счетоводството се отличава с използване на различни подходи, посредством правни норми, счетоводни стандарти и разяснения. В световен мащаб през последните години протичат събития, имащи за цел постигане на хармонизация в счетоводното отчитане и конвергиране на счетоводни правила, оказващи влияние и върху националното счетоводно законодателство. Въвеждането на стандарти в счетоводната отчетност се определя от насърчаването на свободната търговия и създаването на международни корпорации, което поражда необходимост от вярно и честно представяне на

* Ангел Петров е докторант към катедра „Счетоводство и анализ“ в УНСС.

счетоводната информация, при спазване на общи принципи и подходи. Стандартизацията в счетоводството е свързана с установяване на строги унифицирани правила и фундаментални принципи, които според Стоянов и др. са „инструмент за хармонизиране и сближаване на организацията на счетоводството в условията на съвременната глобализация на пазара“ (Стоянов и др., 2016, с. 7). Чрез стандартизацията се постига уеднаквяване, както на текущото счетоводно отчитане, така и на използвания начин на представяне на счетоводна информация за финансовото състояние на предприятията (Душанов и др., 2009, с. 10).

1. Счетоводни системи при прилагането на НСС и МСФО

Счетоводните системи са част от управленската система на всяко предприятие и като такива следва да съответстват на неговата големина и дейност, за да могат да осигуряват адекватна информация на ръководството, необходима за вземане на решения (Боянов, 2018). Изборът на счетоводна база е от съществено значение за дейността на всяко предприятие, поради оказваното влияние не само върху счетоводното отчитане, но и върху данъчната и други политики. Организацията на счетоводната система в предприятията е в непосредствена зависимост от приложимите нормативни актове, които по своята същност се разделят на общи (като Законът за счетоводството и данъчните закони) и на специфични (като счетоводните стандарти). Промяна в счетоводното законодателство в страната се извършва с приемането на нов Закон за счетоводството през 2016 г., в който частта,

свързана с приложимата счетоводна база, се хармонизира с изискванията на правните норми на ЕС и по-конкретно с Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия. С нормативната промяна изрично се уточнява, че в счетоводната база в страната ни са НСС, като са определени предприятията, които следва да съставят финансовите си отчети при прилагане на МСС/МСФО. Развитието на НСС в страната се определя като труден и динамичен процес. След първоначално приемане на НСС започва постепенно разширяване обхвата на предприятията, които ги прилагат като счетоводна база, като основните фактори, които оказват влияние за прилагането им, са отразяване спецификата на националната икономика, по-добра разбираемост на информацията и др. (Сабова, 2022а).

Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) са счетоводна база, която е приета и се прилага в над 140 държави (Сабова, 2022б). Първоначално са създадени като неформални счетоводни правила, чрез които да се постигне сравняване на информация при управлението на мултинационалните компании, включително за регулиране на съдържанието и структурата на изготвяните счетоводни отчети (Станчева, Анкова, 2010). Впоследствие Съветът по международни счетоводни стандарти (IASB) издава и одобрява МСФО и разяснения към тях, като от издаването си до настоящия момент стандартите многократно са изменени и допълвани. Като официална счетоводна база за изготвяне

Икономически теории

на финансови отчети в страната ни, МСФО/МСС са приети с Постановление от 2006 г. на МС.

Важно значение за определяне на приложимата счетоводна база в счетоводната система на предприятията в страната е и дефинирането на понятието „предприятие от обществен интерес“. Преди приемането на настоящия Закон за счетоводството, определянето на предприятията от обществен интерес се съдържаше в допълнителните разпоредби на Закона за независимия финансов одит. Законът за счетоводството задължава определена група предприятия да прилагат като счетоводна база в счетоводните си системи МСФО, а именно предприятията от обществен интерес, като кредитни и финансови институции; доставчици на платежни услуги; застрахователи и презастрахователи; пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване; инвестиционни посредници; управляващи дружества и колективни инвестиционни схеми и др. (Закон за счетоводството, чл. 34). Дефинирането на предприятието, като предприятие от обществен интерес, „има пряко отношение и към определяне на счетоводната му база, независимо какво е предприятието от гледна точка на количествени показатели (голямо, малко и пр.)“ (Николова, 2016, с. 283), т.е. ако предприятието е от обществен интерес, то задължително следва да прилага като счетоводна база МСФО. Според нормативната уредба не се допуска промяна на избраните счетоводни стандарти повече от веднъж, освен когато това се изисква по закон. Посоченото категоризиране на предприятията за счетоводни цели се явява отправна точка в избора на

счетоводна база, която да се използва в счетоводните системи, за да може тази база да съответства в най-голяма степен на потребностите на ръководството и на външните потребители на информация от финансовите отчети. От теоретична гледна точка съществуват два подхода за категоризиране на предприятията за счетоводни цели – качествен и количествен. При качествения подход за категоризиране се използват критерии като заеман пазарен дял, начин на управление, част от група предприятия и др., докато при количествения подход се използват критерии като брой персонал, приходи от продажби, размер на дълготрайните активи и др., прилагани в зависимост от отрасловата принадлежност на конкретното предприятие. Съществува и комбиниран подход за категоризиране, при който се използват количествените и качествените критерии. В страната ни, както и в рамките на ЕС, при категоризиране на предприятията се използва количествен подход, чрез който да се категоризират предприятията за счетоводни цели на микро, малки, средни и големи, при спазване изискванията на Директива 2013/34/ЕС. Въведените количествени измерители за категоризиране на предприятията в страната „служат за отправна точка при определяне на структурата и съдържанието на финансовите отчети, приложимата счетоводна база; одитирането и публикуването на финансовите отчети“ (Боянов, 2021, с. 175). Следва да се има в предвид промяната в Закона за счетоводството, която е в сила и към настоящия момент, в сравнение с първоначалното обнародване на нормативния акт, спрямо която е въведено изискване в сила от 2019 г. предприятията в страната да съставят финансовите си

отчети на база НСС, т.е. да приемат за счетоводна база в счетоводната си политика НСС, с изключение на изрично изброените предприятия като задължени да прилагат за счетоводна база МСФО/МСС (Закон за счетоводството, чл. 34, ал. 1 и 2). Ако задължените да прилагат МСФО предприятия от обществен интерес в България престанат да отговарят на изискванията по § 1, т. 22 от Допълнителните разпоредби на закона, то те могат еднократно „*считано от началото на следващия отчетен период, следващ периода, през който е престанало да бъде предприятието от обществен интерес, да промени счетоводната си база на НСС. В случай че предприятието отново покрие критериите за предприятие от обществен интерес по силата на закона, то ще бъде длъжно занаяпред винаги да изготвя своите финансови отчети на база МСФО*“ (Досев, 2017, с. 4).

На база изведените нормативни постановки може да се достигне до извод, че счетоводните бази за предприятията в България са две – НСС и МСФО. Като понятие счетоводната база може да бъде определена като „*изходна правна регламентация за осъществяване на текущото счетоводно отчитане и изготвяне на периодичните и годишните финансови отчети на предприятията*“ (Николова, 2016, с. 286). Междинното и годишното счетоводно приключване от предприятията се извършва на база избраната счетоводна база, като предприятията, които в производство по ликвидация или в несъстоятелност, както и юридическите лица с нестопанска цел, задължително съставят годишните си финансови отчети на база НСС (Закон за счетоводството, чл. 35, ал. 1 и 2). Ако предприятията са

избрали за счетоводна база МСС/МСФО, то те не могат да преминат към НСС. Изключение от посочения регламент се даваше еднократно за микро, малките и средните предприятия, след влизане в сила на действащия Закон за счетоводството. Подобна възможност беше предоставена и за големите предприятия, но от по-късен период. Предприятията могат да променят счетоводната си база от НСС към МСС/МСФО, ако са покрили изискванията за задължителното им прилагане. Изборът на счетоводна база оказва непосредствено влияние върху информацията в годишните финансови отчети, която се използва за управленски решения или от външни лица. Поради различните модели, заложи в НСС и МСС/МСФО, са налице различия в оценъчните бази, което поражда необходимост от хармонизиране на счетоводните системи (Николова, 2016).

2. Възможности за хармонизиране на счетоводните системи на НСС и МСФО

Законът за счетоводството има за цел „*счетоводството да се приведе в пълно съответствие с изискванията на пазарната икономика и международната практика*“ (Николова, 2008, с. 52), като отразява промяната в счетоводната система и нейното ориентиране към международните стандарти и подходи за текущо счетоводно отчитане и изготвяне на финансовите отчети. В същото време сравнителният анализ на НСС с МСФО показва значителни слабости на НСС и затруднения в тяхното прилагане по отношение на „*съпоставимостта с финансовата отчетност в други държави; качеството на информацията във*

финансовите отчети и нейната разбираемост от чуждестранните контрагенти“ (Сабова, 2022а). Интересен е фактът, че в НСС не се съдържат разписани принципите за съставянето на финансовите отчети, докато в МСС се съдържат. Именно поради тази разлика принципите са включени в Закона за счетоводството, с цел да се спазват от всички предприятия, без значение от приложимите от тях счетоводни стандарти. Тук обаче възниква въпросът за предприятията, избрали да прилагат МСС, кои принципи да спазват – разписаните в Закона за счетоводството или тези в МСС. Чл. 26, ал. 2 от Закона указва, че предприятията, които осъществяват счетоводството си на база Международните счетоводни стандарти, спазват принципите, разписани в тях, т.е. не прилагат принципите на Закона за счетоводството. Посочената специфика на практика означава, че разписаните счетоводни принципи в Закона за счетоводството не са приложими и не следва да се прилагат от тези предприятия, които са избрали за счетоводната база МСФО/МСС, въпреки че по презумпция щом осъществяват дейност в страната следва да прилагат действащата нормативна уредба и в частност Закона за счетоводството. От всички предприятия се изисква, изрично при съставяне на годишния си финансов отчет, да посочат прилаганите от тях счетоводни стандарти, за да бъде недвусмислено кои от принципите са задължени да спазват. За да се съставят достоверни финансови отчети и отразената информация в тях да отговаря на актуалното състояние на предприятието, е необходимо да се извършат проверки, с които да се установи дали по време на отчетния период

воденото счетоводство отговаря на изискванията на приложимата нормативна уредба и правилно са отразени и оценени всички приходи, разходи, активи и пасиви.

По отношение на различията в принципите в МСС/МСФО и счетоводната база в страната ни, следва да се разгледа и Концептуалната рамка за финансови отчети, публикувана от IASB през 2010 г. Според Башева и Пожаревска, посочената рамка определя „целта на финансовото отчитане с общо предназначение; качествените характеристики на ползвателната финансова информация; дефиниране и измерване на елементите на финансовите отчети и концепциите за капитала и поддържане на капитала“ (Башева, Пожаревска, 2019, с. 116). НСС, както и МСФО, са в процес на непрекъснато променяне и допълване след първоначалното си разработване, с цел да отговорят на глобализацията, увеличаване в броя на мултинационалните компании и използване на сравними счетоводни отчети. Безспорен факт е, че приложението на МСФО непрекъснато се увеличава, като причините са свързани от една страна с глобализацията и увеличаване дейността на мултинационалните компании, а от друга страна, с желанието на страните за внедряването им в националното законодателство, за подобряване на информацията, предоставяна на потребителите на финансови отчети, чрез която да се насърчат преките чуждестранни инвестиции в страната. Много от страните напълно доброволно започват да прилагат МСФО, за да гарантират на чуждестранните инвеститори, че информацията във финансовите отчети е прозрачна и отговаря на всички международни изисквания. Страната ни също предприема

дейности в тази посока, като след присъединяването ни към ЕС счетоводното законодателство отново се промени, за да отговори на изискванията на европейското. Като значими промени за счетоводната база следва да бъдат споменати изведените от Пожаревска и Башева, а именно:

- Приети нови Закон за счетоводството и Закон за независимия финансов одит.
- Извършени промени в СС 1, СС 24 и СС 27.
- Създаване на нов счетоводен стандарт 42, свързан с прилагане за първи път на НСС (Пожаревска, Башева, 2022).

Посочените промени в счетоводната база не довеждат до хармонизиране на НСС с МСС/МСФО. Хармонизирането на НСС с МСФО би породило различни проблеми, сред които:

- Необходимост от участие на националните законодателни органи в процеса на хармонизиране, с цел промяна в нормативните актове, свързани със счетоводния процес.
- Създаване на институционални механизми за внедряване на МСФО и контролиране на правилното им прилагане.
- Създаване на методически насоки за прилагането на МСФО и подготвяне на достатъчен брой квалифицирани специалисти.

По посочените проблеми в международен мащаб дейност осъществяват различни институции, сред които Международната федерация на счетоводителите, Съвета по международни счетоводни стандарти, Конференцията на ООН за търговия и развитие (UNCAD),

както и Институтите на дипломираните експерт-счетоводители в различните страни. Дейности за хармонизиране на националните счетоводни стандарти с МСФО предприема и ЕС, чрез различни регулации, в които се посочва, че МСФО са задължителни за прилагане от всички публични компании (Регламент (ЕС) № 1606/2002).

Хармонизацията в счетоводството е свързана в приемането за счетоводна база на национални счетоводни стандарти, които са унифицирани с международните счетоводни стандарти. Като процес, счетоводната хармонизация има за цел постигане на сравнимост при осъществяване на счетоводно отчитане, намаляване на различията в счетоводния процес и ограничаване на нежелани практики. Самата *„счетоводна хармонизация се основава на стандартизация, като основните ползи са увеличаване сравнимостта на финансовите отчети, което намалява погрешното разбиране на отчетите и спестява време и пари; компаниите, които прилагат МСС, привличат повече инвеститори, защото те могат да разбират финансовите отчети...“* (Стоянов и др., 2016, с. 8). Осъществяването на счетоводство в страната ни е нормативно регламентирана дейност, като наблюдаваните процеси през последните години са свързани с хармонизирането на националното, спрямо европейското законодателство. В съвременните икономически условия, счетоводството има за цел да осигури такава информация, която да осигури вземане на решения от всички заинтересовани страни, поради което се изисква постигане на такова качество на счетоводната информация, което да позволи ясното ѝ оповестяване

и да осигури възможност за одигуриране. Според Николова, специфично за МСС/МСФО е, че те се характеризират с „*относителна свобода, тъй като те са създадени без да се обвързват с правния режим на която и да е страна ... което предопределя изборността при вземане на счетоводни решения*“ (Николова, 2016, с. 36). Едновременно прилагане на двете счетоводни бази обаче поражда множество затруднения сред предприятията в страната и е предпоставка за ограничаване на преките чуждестранни инвестиции, рефлектиращи върху икономическия растеж, поради невъзможност на чуждестранните инвеститори да получат необходимата им информация от финансовите отчети на предприятията, избрала за своя база НСС. Необходимост от хармонизиране на НСС с МСФО се поражда и поради конвергенцията в счетоводството, чрез която да се постигне счетоводен модел, който освен, че е глобален, се базира на принципи и стандарти, за да се насърчат иновациите и да се повиши конкурентоспособността на предприятията в страната (Башева, 2010). В същото време през последните години промяна в счетоводното законодателство в страната ни не се наблюдава, като според Пожаревска и Башева, НСС могат да се определят като „*еклектична смесица от принципи, възприети от МСС/МСФО и правила, възприети от европейското законодателство в областта на счетоводството*“ (Пожаревска, Башева, 2022, с. 221).

Очаква се увеличаване приложението на МСФО в световен мащаб да продължи, поради публикуването на международни стандарти за малки и средни предприятия, което значително разширява

обхвата на приложение. През 2009 г. Съветът по международни счетоводни стандарти (IASB) публикува МСФО за малки и средни предприятия. Към настоящия момент в страната ни, МСФО за малки и средни предприятия не са регламентирани като възможна счетоводна база, което може да се дължи на презумпцията на законодателите МСФО да се прилагат от големи предприятия, а НСС от малки и средни предприятия (Савова, 2022b). Въпреки това, хармонизирането на НСС с МСФО за малки и средни предприятия е необходимост поради осигуряването на възможност за съпоставяне на счетоводната информация между различни държави и разбираемост на финансовите отчети от чуждестранните инвеститори.

Заключение

Регламентирането на счетоводството има за цел върно и честно представяне на осъществяваната дейност от всяко предприятие. Счетоводните стандарти имат за цел осъществяване на защита на интересите както на вземащите управленски решения, така и на всички ползватели на информация от счетоводните отчети. НСС имат за цел постигане на изискванията на нормативните разпоредби на ЕС. Хармонизацията на НСС с МСФО е предпоставка за намаляване на административната тежест на предприятията в страната, както и съставяне на финансов отчет, съдържащ информация, необходима както чуждестранните инвеститори за предприемане на дейност в страната, която да подпомогне постигане на икономически растеж.

Цитирани източници (References):

Башева, С., 2010. Конвергенцията в счетоводството – предпоставка за конкурентоспособност и иновации. //Годишник на ИДЕС// С. 2. [онлайн] <https://www.unwe.bg/uploads/Conference/FormUploads/> [05.01.2023].

(Basheva, S., 2010. Konvergentsiyata v schetovodstvoto – predpostavka za konkurentosposobnost i inovatsii. //Godishnik na IDES// S. 2. [onlayn] <https://www.unwe.bg/uploads/Conference/FormUploads/> [05.01.2023])

Башева, С., Р. Пожаревска, 2019. Концептуална рамка – развитие и проблеми. *Счетоводство, одит и финанси в променящия се свят*. Варна, с. 116. [онлайн] Наличен в: <https://www.cceol.com/search/chapter-detail?id=787279> [05.01.2023].

(Basheva, S., R. Pozharevska, 2019. Kontseptualna ramka – razvitie i problemi. *Schetovodstvo, odit i finansi v promenyashitia se svyat*. Varna, s. 116. [onlayn] Nalichen v: <https://www.cceol.com/search/chapter-detail?id=787279> [05.01.2023])

Боянов, Б., 2018. Финансова отчетност на предприятията от сектора на хотелиерството в променящата се регулаторна среда. *Туризм – изследване, развитие и обучение*. София, МВБУ, с. 84.

(Boyanov, B., 2018. Finansova otchetnost na predpriyatiyata ot sektora na hotelierstvoto v promenyashitata se regulatorna sreda. *Turizam – izsledvane, razvitie i obuchenie*. Sofia, MVBU, s. 84)

Боянов, Б., 2021. Категоризирането на предприятията като предпоставка за финансова отчетност по мярка на потребителите. *Научни трудове на УНСС*, бр. 1, с. 175. [онлайн] Наличен в: https://www.benefisk.bg/wp-content/uploads/2021/09/B.Boyanov_Studia_RP_voll_2021_No05_B-Boyanov.pdf [05.01.2023].

(Boyanov, B., 2021. Kategoriziraneto na predpriyatiyata kao predpostavka za finansova otchetnost po myarka na potrebitelite. *Nauchni trudove na UNSS*, br. 1, s. 175. [onlayn] Nalichen v: https://www.benefisk.bg/wp-content/uploads/2021/09/B.Boyanov_Studia_RP_voll_2021_No05_B-Boyanov.pdf [05.01.2023])

Досев, Х., 2017. Финансовите отчети по НСС в лоното на подхода за пробата и грешката. *Институт на дипломираните експерт счетоводители*, бр. 4, с. 4. [онлайн] Наличен в: https://www.ides.bg/media/1494/04-2017-hristo_dosev.pdf [05.01.2023].

(Dosev, H., 2017. Finansovite otcheti po NSS v lonoto na podhoda za probata i greshkata. *Institut na diplomiranite ekspert schetovoditeli*, br. 4, s. 4. [onlayn] Nalichen v: https://www.ides.bg/media/1494/04-2017-hristo_dosev.pdf [05.01.2023])

Душанов, И., С. Башева, Х. Орешкова, Н. Орешаров, В. Хаджийотов, 2009. Стандартизация в счетоводството. София, изд. „Икономика прес“, с. 10.

(Dushanov, I., S. Basheva, H. Oreshkova, N. Oresharov, V. Hadzhiyotov, 2009. Standartizatsia v schetovodstvoto. Sofia, izd. „Ikonomika pres“, s. 10)

Закон за счетоводството, Обн. ДВ, бр. 95/08.12.2015, посл. изм. и доп., бр. 19/05.03.2021. (Zakon za schetovodstvoto, Obn. DV, br. 95/08.12.2015, posl. izm. i dop., br. 19/05.03.2021)

Николова, Г., 2005. Теоретични аспекти на счетоводното представяне на дълготрайните материални активи по смисъла на приложимото счетоводно законодателство. *Бизнес посоки*, бр. 1, с. 52.

(Nikolova, G., 2005. Teoretichni aspekti na schetovodnoto predstavuyane na dalgotraynite materialni aktivii po smisala na prilozhimoto schetovodno zakonodatelstvo. *Biznes posoki*, br. 1, s. 52)

Николова, Г., 2016. Относно избора на счетоводна база по реда на Закона за счетоводството. *Съвременни управленски практики*, Issue IX, с. 281-298. [онлайн] Наличен в: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=428048> [05.01.2023].

(Nikolova, G., 2016. Otnosno izbora na schetovodna baza po reda na Zakona za schetovodstvoto. *Savremenni upravlenksi praktiki*, Issue IX, s. 281-298. [onlayn] Nalichen v: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=428048> [05.01.2023])

Николова, Г., 2016. За счетоводните принципи в контекста на новоприетия Закон за счетоводството. *Бизнес посоки*, Бургас, с. 34-55. [онлайн] Наличен в: https://bjournal-bfu.bg/uploads/posts/2016_2_34-55_bg.pdf [05.01.2023].

(Nikolova, G., 2016. Za schetovodnite printsipi v konteksta na novoprietia Zakon za schetovodstvoto. *Biznes posoki*, Burgas, s. 34-55. [onlayn] Nalichen v: https://bjournal-bfu.bg/uploads/posts/2016_2_34-55_bg.pdf [05.01.2023])

Пожаревска, Р., С. Башева, 2022. Закономерности и проблеми на съвременната счетоводна нормативна уредба на Р България. *Икономиката на България и Европейския съюз: финанси, счетоводство, финансов контрол*, София, с. 211-235. [онлайн] Наличен в: <https://www.ceeol.com/search/chapter-detail?id=1043978> [05.01.2023].

(Pozharevska, R., S. Basheva, 2022. Zakonomernosti i problemi na savremennata schetovodna normativna uredba na R Bulgaria. *Ikonomikata na Bulgaria i Evropeyskia sayuz: finansi, schetovodstvo, finansov kontrol*, Sofia, s. 211-235. [onlayn] Nalichen v: <https://www.ceeol.com/search/chapter-detail?id=1043978> [05.01.2023])

Регламент (ЕС) № 1606/2002 относно международните счетоводни стандарти. *Eur-lex*. [онлайн] Наличен в: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=LEGISSUM:l26040> [05.01.2023].

(Reglament (ES) № 1606/2002 otnosno mezhdunarodnite schetovodni standarti. *Eur-lex*. [onlayn] Nalichen v: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=LEGISSUM:l26040> [05.01.2023])

Савова, К., 2022а. Ретроспекция на международните стандарти за финансово отчитане и прилагането им в България. *Икономиката на България и Европейския съюз: финанси, счетоводство, финансов контрол*, с. 268-284.

(Savova, K., 2022a. Retrospektia na mezhdunarodnite standarti za finansovo otchitane i prilaganeto im v Bulgaria. *Ikonomikata na Bulgaria i Evropeyskia sayuz: finansi, schetovodstvo, finansov kontrol*, s. 268-284)

Савова, К., 2022б. Историческа ретроспекция и тенденции в развитието на Националните счетоводни стандарти в България. *Научни трудове на УНСС*, бр. 1, с. 315-316.

(Savova, K., 2022b. Istoricheska retrospektia i tendentsii v razvitiето na Natsionalnite schetovodni standarti v Bulgaria. *Nauchni трудове на UNSS*, br. 1, s. 315-316)

Станчева, Е., И. Анкова, 2010. Влияние на международните стандарти за финансово отчитане върху развитието на счетоводството. София, *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, с. 182.

(Stancheva, E., I. Ankova, 2010. Vliyanie na mezhdunarodnite standarti za finansovo otchitane varhu razvitiето na schetovodstvoto. Sofia, *Godishnik na SU „Sv. Kliment Ohridski“*, s. 182)

Стоянов, С., С. Башева, Д. Фесчиан, Р. Пожаревска, Б. Брезоева, Д. Петрова, Н. Орешаров, Р. Иванова, Л. Тодоров, Т. Рупска, К. Златарева, М. Маркова, Л. Камбурова, 2016. Финансова отчетност. София, ИК – УНСС, с. 7.

(Stoyanov, S., S. Basheva, D. Feschiyan, R. Pozharevska, B. Brezoeva, D. Petrova, N. Oresharov, R. Ivanova, L. Todorov, T. Rupska, K. Zlatareva, M. Markova, L. Kamburova, 2016. Finansova otchetnost. Sofia, IK – UNSS, s. 7)

The Harmonization of Accounting Systems in the Application of NSS and IFRS. Development and Requirements in the Application of Both Systems

Angel Petrov

Abstract: Standardization in accounting is related to establishing strict unified rules and fundamental principles to achieve unification of both the current accounting reporting and the used way of presenting accounting information about the financial status of enterprises. A change in the accounting legislation in the country took place with the adoption of a new Law on Accounting in 2016, in which the part related to the applicable accounting base was harmonized with the requirements of EU legal norms, explicitly specifying that the NSS are in the accounting base in our country. The enterprises that should draw up their financial statements when applying the IAS/IFRS are determined. The choice of accounting basis directly impacts the information in the annual financial statements used for management decisions or by outsiders. Due to the different models laid down in the NSS and IAS/IFRS, there are differences in the assessment bases, which creates a need to harmonize the accounting systems.

Key words: accounting standards, harmonization, accounting systems.

JEL: M41.